

ПОЛТАВСЬКА МІСЬКА РАДА

**ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ**

майдан Незалежності, 5, м. Полтава, 36003
тел.: 7-39-40, 2-95-12 E-mail: poltavakultura@ukr.net

**Звіт про роботу
управління культури виконавчого комітету Полтавської
міської ради за 2015 рік**

Відповідно до Положення про управління культури виконавчого комітету Полтавської міської ради основними показниками роботи є:

1. Проведення культурно-мистецьких заходів управлінням культури відповідно до запланованих складає 101,3%.
2. Кількість відвідувачів музеїв комунальної сфери до запланованих складає 104,1% (заплановано 100 тис. відвідувачів, фактично – 104 149 тис. осіб).
3. Видача архівних довідок та архівних копій до поданих заяв складає 100%.

Діяльність відділу культурно-мистецької роботи управління культури виконавчого комітету Полтавської міської ради у 2015 році була спрямована на виконання двох програм:

- «Міська програма розвитку культури м. Полтава на 2015-2019 роки», затверджена рішенням позачергової сорок сьомої сесії Полтавської міської ради шостого скликання від 30 січня 2015 року;
- Міська програма «Про розвиток зв'язків територіальної громади міста Полтава з містами країн світу» на 2015-2019 роки, затверджена рішенням позачергової сорок сьомої сесії Полтавської міської ради шостого скликання від 30 січня 2015 року.

I. «Міська програма розвитку культури м. Полтава на 2015-2019 роки»

1. Мережа закладів культури складається з 37 закладів:

- школи естетичного виховання (Полтавська дитяча музична школа № 1 імені П.Майбороди, Полтавська дитяча музична школа № 2 імені В.Шоповаленка, Полтавська дитяча музична школа № 3 імені Б.Гмирі, Полтавська дитяча художня школа, Полтавська міська школа мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Р.Кириченко);

- музейні заклади (Полтавський літературно-меморіальний музей В.Г.Короленка, Полтавський літературно-меморіальний музей Панаса

Мирного, Полтавський літературно-меморіальний музей І.П.Котляревського, Полтавський художній музей (галерея мистецтв) імені М.Ярошенка, Державний історико-культурний заповідник «Поле Полтавської битви»);

- Полтавський міський Будинок культури, до складу якого входять три відділи з основних видів діяльності ПМБК у с. Вакуленці, с. Крутий Берег, с. Івонченці;

- Міська централізована бібліотечна система, до складу якої входить 17 бібліотек-філіалів;

- Комунальне підприємство «Міський духовий оркестр «Полтава»;

- Комунальне підприємство «Палац дозвілля»;

- Комунальне підприємство «Полтавський міський парк культури та відпочинку «Перемога».

2. У галузі працює 848 осіб (з них – 776 по бюджету та 72 за спец. рахунком), всі працюючі забезпечені роботою на повну тарифну ставку відповідно до п.2 ст.29 Закону України «Про культуру».

3. У місті збережено мережу і кадровий потенціал закладів культури, напрацьовано великий досвід проведення культурно-мистецьких акцій.

Здійснюючи культурне обслуговування населення, за звітний період управлінням культури та закладами культури у місті було проведено **3 149** культурно-мистецьких заходів. Відповідно до 2014 року (2 354 заходи) кількість заходів збільшилась на 33,77 %.

Управлінням культури до знаменних державних свят були здійснені урочисті покладання квітів:

- до Дня Соборності України, Дня Конституції України, Дня незалежності України – до пам'ятника Т.Г.Шевченку та пам'ятного знаку «Українським загиблим козакам»,

Покладання квітів до пам'ятного знаку «Загиблим українським козакам» з нагоди 24 – ї річниці незалежності України

- до Дня захисника України – до пам'ятного знаку «Українським загиблим козакам»;

*Покладання квітів загиблим воїнам-полтавцям на Алеї Слави
(Алея Слави, центральне кладовище м. Полтави)*

- до Дня незалежності України, Дня захисника України – покладання квітів до могил полтавців, загиблих при виконанні бойових операцій під час проведення АТО, на Алеї Слави на центральному міському кладовищі;

*Покладання квітів загиблим воїнам-полтавцям на Алеї Слави
(Алея Слави, центральне кладовище м. Полтави)*

- до Дня перемоги над нацизмом у Європі, Дня Скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні, 70-ї річниці завершення Другої світової війни, Дня міста та Дня визволення України – до Меморіалу Солдатської Слави.

Вихованці Творчого центру Наталії Май

Після перерви у 2014 році, у 2015 відновлено проведення традиційних іміджевих фольклорних свят – Свято Масляної, фестиваль «Великодня Писанка», «Свято Івана Купала», «Іллів день», музичних фестивалів-конкурсів «Камерата», «Полтавська битва», «Барви Полтави». У жовтні до Дня українського козацтва та дня народження Героя України, народної артистки України Раїси Кириченко запроваджено фестиваль вокально-хорового мистецтва «Пісенні крила Чураївни».

«Свято Івана Купала»

«Іллів день»

У 2015 році відновлено вручення міських премій імені Гоголя, Короленка, Котляревського, Ярошенка та Самійла Величка та в декілька разів збільшено їх призовий фонд, що дало змогу відзначити більшу кількість переможців та лауреатів.

Вручення щорічної міської дитячої літературної премії імені Котляревського

Вручення щорічної міської премії імені Самійла Величка

Вручення щорічної міської премії імені Гоголя

Вручення щорічної міської премії імені Миколи Ярошенка

Вручення щорічної міської премії імені Короленка

Традиційно у грудні-січні в місті проведено низку Новорічних та Різдвяних заходів, серед яких: до Дня Святого Миколая 17 грудня у КП «Палац дозвілля» відбувся концерт «Святий Миколай запалює зірки», в якому взяли участь талановиті діти міста – переможці Міжнародних,

Всеукраїнських та обласних конкурсів та фестивалів, 18 грудня – відкриття Головної міської ялинки, проведені Новорічні ранки міського голови – музична авантюра «Новорічні приКЛЮЧки та Карабасові штучки» (Полтавський міський Будинок культури), новорічна казка «У пошуках чарівного острова» (КП «Палац дозвілля», новорічно-сімейна розвага «Королівство солодких мрій» (ПМБК).

Святкова концертна програма «Святий Миколай запалює зірки»

Вихованці ПМШМ «МAM» імені Р.Кириченко беруть участь святковій концертній програмі «Святий Миколай запалює зірки»

Новорічні ранки міського голови – музична авантюра «Новорічні приКЛЮЧки та Карabasові штучки»

Новорічно-сімейна розвага «Королівство солодких мрій»

4. Робота закладів культури, підпорядкованих управлінню культури

Основним напрямком роботи **шкіл естетичного виховання** є розвиток творчого і інтелектуального потенціалу підростаючого покоління. Спеціальну освіту у трьох музичних, одній художній та школі мистецтв здобуває більше трьох з половиною тисяч дітей, що складає 12,1% від кількості учнів загальноосвітніх шкіл міста.

Основні показники роботи шкіл естетичного виховання:

	ДМШ № 1 імені П.Майбороди	ДМШ № 2 імені В.Шаповала- ленка	ДМШ № 3 імені Б.Гмирі	ПМШМ „МАМ” імені Р.Кириченко	ДХШ	Всього
Контингент учнів	767	465	516	1 166	215	3 129
Підготовча група	-	-	-	287	55	342
Пільговиків 100 %	136	68	90	151	40	485
Пільговиків 50 %	71	102	20	10	3	206
Оплата за навчання	55-90 грн.	55-90 грн.	55-90 грн.	55-90 грн.	70 грн.	-
Відділи	7	7	6	13	-	-
Творчих колективів	20	20	15	53	-	108
З них зразкові (народні)	7	3	2	9	-	21
Педагогічних читань	-	12	1	24	4	41
Методичні доповіді	16	20	11	32	3	82
Семінарські заняття	13	8	4	31	-	56
Відкриті уроки	18	20	13	26	3	80
Циклові комісії	77	60	60	130	-	327
Концерти, лекції, виставки, культурно- мистецькі заходи	120	100	43	165	36	464
Переможці у конкурсах:						
<u>Солісти</u>						
Міжнародні	25	10	2	23	8	68
Всеукраїнські	43	28	19	60	10	160
Обласні	60	34	29	93	63	279
<u>Ансамблі</u>						
Міжнародні	9	2	-	24	-	35
Всеукраїнські	16	6	20	24	-	66
Обласні	9	-	-	36	-	45
Випускників	69	45	44	93	33	284
З них вступили до профільних ВНЗ	7	9	6	5	17	44

Вагомим показником ефективної роботи шкіл естетичного виховання є перемоги наших учнів у конкурсах різних рівнів та вступ випускників до вищих навчальних закладів культури і мистецтва. У 2015 році 11 дитячих творчих колективів отримали звання «зразковий» та один викладацький - «народний». Викладач ДМШ № 1 Костянтин Булага став переможцем міського конкурсу «Молодь року 2015».

В чотирьох школах естетичного виховання забезпечено належні умови для здобуття початкової мистецької освіти. Проблемним є питання повноцінного функціонування Полтавської дитячої художньої школи, приміщення якої не відповідає сучасним нормам ДБН, тому на час опалювального сезону заняття проводяться в приміщеннях загальноосвітніх шкіл.

Придбано оргтехніку на суму 101 тис. грн. для ПМШМ «МММ» (копіювальна техніка) та ПДХШ (4 телевізори, фотоапарат, планшет, ноутбук, процесор), для творчих колективів на пошиття костюмів придбано тканину на суму 77 тис. грн.

Надходження від батьківської плати за рік в школах естетичного виховання становить 2 392,8 тис. грн.

За рахунок коштів місцевого бюджету здійснено ремонтні роботи у школах естетичного виховання міста, а саме:

- ДХШ – виготовлена проектно-кошторисна документація на капітальний ремонт – 4,6 тис. грн.
- ДМШ № 1 імені П.Майбороди – капітальний ремонт актової зали (замінено електропроводку, світильники, відремонтовано стіни, стелю, підлогу, здійснено демонтаж старих та встановлення нових батарей опалення, придбано нові крісла), у новому приміщенні школи замінено вікна (27 шт.) та двері (13 шт.) – 985,4 тис. грн.
- ДМШ № 2 ім. В.Шаповаленка – капітальний ремонт даху школи (роботи здійснювались управлінням капітального будівництва Полтавського міськвиконкому – 317, 6 тис. грн.)
- ДМШ № 3 ім. Б.Гмирі – капітальний ремонт глядацької зали – стеля, стіни, підлога, електропроводка та встановлення енергозберігаючого освітлення, заміна трьох дверей, відкоси – (роботи здійснювались управлінням капітального будівництва Полтавського міськвиконкому на суму 129,7 тис. грн.) та придбано і встановлено нові театральні крісла на суму 99,0 тис. грн.

В рамках реалізації завдань, визначених у Проекті Європейського Союзу «Полтавська область для внутрішньо переміщених осіб», для шкіл естетичного виховання міста здійснено закупівлю музичної літератури, нотних збірок, каталогів, спеціальної учбової літератури в кількості 1734 шт. на суму 120 494 грн.

Основні показники роботи музейних закладів за 2015 рік:

	Полтавський літературно-меморіальний музей В.Короленка	Полтавський художній музей (галерея мистецтв) імені М.Ярошенка	Полтавський літературно-меморіальний музей Панаса Мирного	Полтавський літературно-меморіальний музей І.П.Котляревського	Державний історико-культурний заповідник «Поле Полтавської битви»	ВСЬОГО
Кількість відвідувачів (чол.)	8 320	25 349	6 680	27 939	35 861	104 149
У тому числі дітей та молоді (чол.)	3 622	11 800	4 201	12 046	12 502	44 171
У тому числі пільговики (чол.)	3 768	14 660	2 808	3 388	5 467	30 091
Загальна кількість екскурсій	307	352	439	1 329	1 638	4 065
Виставки	32	49	36	37	66	220
Культурно-масові заходи, лекції	46	112	38	57	111	364
Поповнення спецрахунку (тис. грн.)	38,5	138,8	43,0	256,1	351,5	827,9

За рахунок коштів міського бюджету:

- дотація на виконання громадських робіт у музейних закладах: літературно-меморіальний музей В.Г. Короленко – 21,9 тис. грн., літературно-меморіальний музей Панаса Мирного – 22,0 тис. грн., літературно-меморіальний музей І.Котляревського – 11,0 тис. грн., ДКЗ «Поле Полтавської битви» - 46,7 тис. грн.
- Полтавський літературно-меморіальний музей В.Г.Короленка – капітальний ремонт паркану (нова кована огорожа у стилі дворянських садиб кінця ХІХ століття) – 295,7 тис. грн.
- ДКЗ «Поле Полтавської битви» - розробка проекту землеустрою щодо встановлення меж території заповідника – 190 тис. грн. та поточний ремонт (фарбування) даху – 100,0 тис. грн.
- Літературно-меморіальний музей І.Котляревського – циклювання та покриття лаком підлоги в садибі на суму 18,0 тис. грн., утеплення стін літературної частини (за рахунок зароблених коштів – 43,9 тис. грн.)

Полтавський міський Будинок культури

Полтавський міський Будинок культури є осередком виховної, культурно-масової та просвітницької роботи в місті. Призначення закладу – щоденна робота з питань організації культурного дозвілля і відпочинку людей, розвиток їх здібностей, талантів, реалізації можливостей спілкування з однодумцями, цікавими людьми, знайомство з полтавськими виконавцями.

Всього проведено культурно-мистецьких заходів – 225

Кількість глядачів – 100 130

Пільгових заходів – 16

Благодійних – 15

Дитячих – 76

Кількість глядачів – 40 180

Кількість заходів зменшилась у порівнянні з 2014 роком у зв'язку з проведенням ремонтних робіт.

Захоплююче дитяче свято до Міжнародного дня захисту дітей

ПМБК нараховує 35 клубних формувань (з них 15 для дітей), в тому числі:

- 19 самодіяльний (з яких 1 заслужений, 5 народних, 3 зразкових);
- 14 клубів за інтересами та любительських об'єднань (з яких 4 ветеранських, 3 ретро напрямку, 4 клуби естетичного спрямування, 1 клуб йоги);

Звіт ЗАПТУ «Лтава» імені В.Міщенка

- 2 дискотеки («Запрошує ретро» та «Для тих, кому за 30...»).

У 2015 році творчі колективи Будинку культури отримали 85 нагород на міжнародних конкурсах, 126 на Всеукраїнських та 77 на регіональних.

За рахунок коштів міського бюджету здійснено:

- частковий ремонт дахової покрівлі адміністративної частини та встановлено блискавкозахист на суму 914,1 тис. грн.
- здійснено протипожежну обробку даху – 44,4 тис. грн.

Зароблені кошти та спонсорські кошти за 2015 рік – 755,9 тис. грн.

Мережа **Полтавської міської централізованої бібліотечної системи** залишилася без змін і складається з центральної бібліотеки і 16 бібліотек-філіалів.

У 2015 році головним напрямком діяльності бібліотек є активна робота з надання інформаційно-освітніх послуг користувачам, створення сучасної моделі бібліотек як повноцінних інформаційно-ресурсних центрів та центрів громадської активності. В бібліотеках проводилася робота по вихованню у дітей глибоких громадянських патріотичних почуттів, національної свідомості, норм загальнолюдської моралі, поваги до історії України і рідного краю, національно-культурних традицій нашого народу.

Основні цифрові показники діяльності

1.	Обслуговування користувачів, всього по ЦБС (осіб)	53 657
2.	Відвідування, всього по ЦБС	446 600
3.	Книговидача, всього по ЦБС	1 193 581
4.	Поповнення фонду (прим.)	8 172
5.	Кількість заходів	1 800

11 бібліотек ЦБС надають безкоштовні Інтернет-послуги, для роботи користувачів продовжують працювати 44 робочих місця. У 8 бібліотеках діють Wi-Fi зони.

9 жовтня відбулося відкриття в Полтаві «Мобільної бібліотеки» за проектом одного з операторів стільникового зв'язку «МТС Україна», у якому, як і в реалізації проекту, взяли активну участь працівники Полтавської міської централізованої бібліотечної системи. Задля популяризації української книги і зокрема творів полтавських авторів ЦБС представила поетів і письменників, чії книги мають електронні версії.

Відкриття першої мобільної бібліотеки МТС

Завдяки цій бібліотеці полтавці і гості міста можуть абсолютно вільно і безкоштовно завантажити електронні книги популярних українських та зарубіжних авторів.

У день відкриття «Мобільної бібліотеки» проходив збір паперових книг у рамках Всеукраїнської акції «Бібліотечка українського воїна», до

якої долучилися і працівники ЦБС. Всього було зібрано і передано – 43 прим. книг.

Проводилась робота по виконанню наказу Міністерства культури України «Про реалізацію проекту «Бібліотеки як центри підтримки громади в умовах воєнної загрози: робота з внутрішньо переміщеними особами» – з січня по грудень 2015 року до бібліотек ЦБС записалось більше 200 користувачів вимушених переселенців. При першому візиті таких користувачів до книгозбірень проводилася екскурсія бібліотекою, знайомство з фондом та можливими послугами: безкоштовним доступом до Інтернету, ксерокопіюванням, користуванням електронною адресою бібліотек, skype-зв'язком.

*Поетичний калейдоскоп до Дня матері
у бібліотеці-філіалі №3*

Зароблені кошти та спонсорські кошти за 2015 рік – 87, 5 тис. грн.

За рахунок коштів міського бюджету придбано копіювальну техніку на суму 99,0 тис. грн., поповнено бібліотечні фонди на суму 200 тис. грн. та завершено капітальний ремонт бібліотеки-філії № 1 на суму 992,8 тис. грн.

Комунальне підприємство «Міський духовий оркестр «Полтава» – у листопаді відзначив своє 20-річчя. Оркестр взяв участь у 130 заходах, провів 25 сольних концертів. До ювілею оркестру пошито нові костюми на суму 99,85 тис. грн.

За 2015 рік зароблено 65,9 тис. грн. Фінансова дотація з міського бюджету на заробітну плату з нарахуванням становить 1 177,8 тис. грн.

Концертна програма МДО «Полтава»

Участь МДО «Полтава» в міських заходах

Комунальне підприємство «Палац дозвілля» – проведено 108 заходів (з них 38 безкоштовних), які відвідало 86 400 осіб. За рахунок коштів міського бюджету здійснені ремонтні роботи: ремонт покрівлі, кабінетів, частковий ремонт туалетів, ремонт гримерного крила, чіллера, заміна вікон, ремонт аварійних діляниць водопостачання гримерного крила) на суму 991,8 тис. грн.

Зароблено коштів 1 158,8 тис. грн. Фінансова дотація з міського бюджету на заробітну плату з нарахуванням (на міжсезонний період з травня по вересень, коли іде спад концертної діяльності) складає 843,8 тис. грн.

Урочистості в КП «Палац дозвілля»

Комунальне підприємство «Полтавський міський парк культури та відпочинку «Перемога» – проведено 36 культурно-мистецьких заходів.

На балансі парку знаходиться 6 одиниць атракціонної техніки: «Сюрприз», «Колесо огляду», «Човники», «Веселі гірки», «Кімната сміху», «Вітерець». Проведено випробування та технічний огляд атракціонів, що підтверджено актами випробування та дозволом на експлуатацію з записом в технічних паспортах. За рахунок коштів міського бюджету здійснено:

- капітальний ремонт покрівлі адміністративного будинку – 142,0 тис. грн.
- придбано лавки – 99,0 тис. грн.
- придбано вхідну стелу – 70,0 тис. грн.

Другий рік поспіль впродовж літніх канікул та на початку навчального року проведено безкоштовні відвідування атракціонів парку вихованцями пришкільних таборів, таборів «Супутник», «Сонячний», «Олімпійські надії», учнів початкових класів загальноосвітніх шкіл міста.

На сцені вихованці ПМШМ «МАМ» імені Р.Кириченко

У 2015 році зароблено коштів по платним послугам та спонсорські –217, 4 тис.грн., фінансова дотація з міського бюджету склала 561,9 тис. грн., дотація на громадські роботи – 87,3 тис. грн.

Конкурс малюнку на асфальті

5. На реалізацію культурно-мистецьких заходів відповідно до «Міської програми розвитку культури м. Полтава на 2015-2019 роки» були виділені і освоєні кошторисні призначення у розмірі **2 260 тис. грн.**

II. Міська програма «Про розвиток зв'язків територіальної громади міста Полтава з містами країн світу» на 2015 – 2019 роки

Місто Полтава має договори та угоди про співробітництво:

1. Угода про встановлення дружніх відносин між містом Цінхуа (Китайська Народна Республіка) та містом Полтава (Україна);
2. Програма партнерства міста Полтава (Україна) з містами Фільдера (Німеччина);
3. Угода про співдружність між містами Флінт (штат Мічиган, США) та містом Полтава (Україна);
4. Угода про встановлення партнерських відносин і співпраці між містом Боржомі (Грузія) та містом Полтава (Україна);
5. Угода про встановлення дружніх контактів між містом Полтава (Україна) та містом Дуньїн (Китайська Народна Республіка);
6. Угода про співробітництво між містом Полтава (Україна) та містом Краснодар (Російська Федерація);
7. Угода про встановлення партнерських відносин і співпраці між містом Полтава (Україна) та міським округом Хімки (Російська Федерація);
8. Угода про співпрацю між містом Барановичи (Республіка Білорусь) та містом Полтава (Україна)

У зв'язку з певною суспільно-політичною та економічною ситуацією в Україні та світі у 2015 році міжнародна співпраця міста Полтава відбувалася не з усіма містами-партнерами.

В рамках реалізації програми у 2015 році проведені заходи:

- *5-9 березня* – робочий візит делегації м. Ляйнфельден-Ехтердінген у м. Полтава
- *20-24 травня* – візит офіційної делегації м. Полтава до Німеччини
- *17-27 липня* – делегація з м. Полтава у Німеччині з нагоди 40-ліття м. Остфільдерн;
- *21-25 серпня* – офіційна делегація з м. Боржомі у м. Полтава;

- Офіційна зустріч делегації з м. Боржомі*
 - 16-22 вересня – виставка «Полтава. Фото минулої війни»;

- Виставка «Полтава. Фото минулої війни»*
 у Полтавському художньому музеї (галерея мистецтв) імені М.Ярошенка

- 18-25 вересня – делегація учнівської молоді з міст Фільдера у м. Полтава;
- 1-8 жовтня – викладачі з Німеччини читали лекції у Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г.Короленка;
- 18-30 жовтня – делегація полтавських школярів у Німеччині;
- 11-30 жовтня – викладачі німецької мови полтавських шкіл проходили 3-тижневе стажування у Німеччині;
- 5-6 листопада – відбулися «Дні Америки в Україні»

*Виставка американської політичної карикатури
у рамках проведення «Днів Америки» у Полтаві*

- 1-8 листопада – делегація фахівців з питань профілактики СНІДу та інших негативних явищ з Полтави в Німеччині
- 12-21 грудня – делегація спортсменів з Полтави у містах Фільдера

Всього за 2015 рік на виконання програми «Про розвиток зв'язків територіальної громади міста Полтава з містами країн світу» на 2015 – 2019 роки виділено і освоєно **250,0 тис. грн.**

Діяльність відділу туризму та культурної спадщини управління культури виконавчого комітету Полтавської міської ради у 2015 році була спрямована на виконання двох програм:

- Міська програма «Полтава туристична» на 2015-2019 роки, затверджена рішенням позачергової сорок сьомої сесії Полтавської міської ради шостого скликання від 30.01.2015 року;
- Міська програма з охорони культурної спадщини та збереження історичного середовища м. Полтава на 2013-2017 роки, затверджена рішенням позачергової двадцять восьмої сесії Полтавської міської ради шостого скликання від 24.12.2012 року.

Розвиток туристичної діяльності здійснювався відповідно до програмних зобов'язань Міської програми «Полтава туристична» на 2015-2019 роки, затвердженої рішенням позачергової сорок сьомої сесії Полтавської міської ради шостого скликання від 30.01.2015 року.

Протягом 2015 року у м. Полтава діяло **129 зареєстрованих туристичних підприємств**, більшість з яких – туристичні агенції. Згідно туристсько-статистичних досліджень:

- **загальна кількість відвідувачів (туристів) музейних установ комунальної сфери управління м. Полтава протягом 2015 року становить 104.149 особи;**

- **загальна кількість екскурсій**, проведених в музейних установах комунальної сфери управління м. Полтава протягом 2015 року, становить **4.065 екскурсій**;
- **поповнення спецрахунків** музейними установами комунальної сфери управління м. Полтава протягом 2015 року становить **827,9 тис. грн.**

У зв'язку із веденням в Україні АТО на Сході країни, незаконною анексією АР Крим, складною соціально-економічною ситуацією туристична галузь України, як в цілому, так і у місті Полтава знаходиться в стадії стагнації.

Незважаючи на несприятливі умови розвитку туристичного ринку, за статистичними дослідженнями відділу туризму та культурної спадщини управління культури **загальна кількість відвідувачів** основних туристичних об'єктів показу м. Полтава – музейних установ комунальної сфери управління міста, станом на 31.12.2015 року становить 104.149 осіб. За аналогічний період 2014 року – 91.534 особи. Отже, кількість відвідувачів (туристів) у **2015 році збільшилась на 12.615 осіб, тобто на 13,8% у порівнянні з 2014 роком**. Даний показник збільшеної відвідуваності позитивно впливає на кількісні показники екскурсійного обслуговування та поповнення спецрахунків музейних установ, відповідно: **збільшення на 15,7% екскурсій** (4.065 екскурсій у 2015 р. проти 3.513 – 2014 р.) та **збільшення на 31,6% поповнення спецрахунків музеїв** (827,9 тис. грн. у 2015 р. проти 626,1 тис. грн. – 2014 р.).

В складних соціально-економічних умовах, в яких опинилась країна та її основні галузі, у тому числі туристична, з метою підтримки та пропаганди туристичного продукту міста протягом 2015 року організовані та впроваджені наступні акції:

- **«Три музеї за ціною одного»**: літературно-меморіальні музеї І.Котляревського, В.Короленка та Панаса Мирного протягом 2015 року надавали, окрім основної – послугу «єдиного» вхідного квитка, кількість обслугованих туристів – 9.000 осіб, поповнення спец рахунку – 33.750,00 грн.;
- **Музейно-педагогічна програма «Доторкнись до історії»**: ДІКЗ «Поле Полтавської битви»:
 - кількість охоплених: шкіл – 12, вузів – 1, дит. садочків – 1, всього: 14 нвз;
 - кількість охоплених дітей: учнів – 921, студентів – 320, дітей – 32, всього: 1.273 особи;
 - поповнення спец. рахунку музейної установи: 2.485,00 грн.
- **«В музей на велосипеді»**: в рамках програми доступності музеїв для мобільної категорії відвідувачів/туристів, загальна кількість останніх – близько 1 тис. осіб;

- **«Школяр в музеї»**: знижка вартості вхідного квитка на 50%, кількість учнів-учасників – 2.015, поповнення спец. рахунків музейних закладів – 2.015,00 грн.

Проведені акції надали можливість пом'якшити наслідки економічної кризи, посилити патріотичне виховання учнівської та студентської молоді, урізноманітнити проведення змістовного дозвілля та форм діяльності музейних установ.

Продовжилось збільшення видового складу інформаційно-іміджевого набору «Полтава туристична»: **путівник «Музеї Полтави»** (українською та англійською мовами), **пакет паперовий (іміджевий)**.

Вперше в Україні у вересні 2015 року в м. Полтава запроваджений **туристичний маршрут за допомогою QR-кодів «Стежкою легенд»** - туристичний маршрут з використанням новітніх технологій: генерація інформації за допомогою смартфона або планшета через інтернет-ресурс.

Інтернет-ресурс «Полтава туристична» 2015 року став переможцем (Диплом та I місце) Регіонального обласного конкурсу «Туристична гостинність Полтавщини», номінація – «Кращий веб-сайт».

Вищезазначені показники та здійснена робота дають підставу говорити про «обережний» оптимізм галузі туризму м. Полтава.

На відповідні заходи були виділені та освоєні протягом 2015 року кошторисні призначення у розмірі 115.000,00 грн.

Пам'яткоохоронна діяльність протягом 2015 року здійснювалась відповідно до програмних зобов'язань Міської програми охорони культурної спадщини і збереження історичного середовища м. Полтава на 2013 – 2017 роки, затвердженої рішенням позачергової двадцять восьмої сесії Полтавської міської ради шостого скликання від 24 грудня 2012 року.

Моніторинг наявної мережі та стану пам'яток і об'єктів культурної спадщини міста:

- кількість планових та позапланових перевірок пам'яток та об'єктів культурної спадщини – **12**;
- кількість листів-звернень до власників (або уповноважених ними осіб) щодо належного ставлення та ремонту пам'яток, усунення правопорушень у сфері охорони культурної спадщини – **98**, із них – 20 до управління культури облдержадміністрації.

Протягом звітного періоду розроблено **облікову документацію на 18 об'єктів культурної спадщини**, яка направлена на розгляд Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини при управлінні культури Полтавської облдержадміністрації та на погодження Міністерства культури України з метою занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.

В рамках **двомісячника чистоти та благоустрою м. Полтава**, з нагоди відзначення Міжнародного дня пам'яток і визначних місць

протягом березня – травня 2015 року здійснена робота з поточного ремонту та благоустрою прилеглої території музеїв-пам'яток (літературно-меморіальні музеї В.Короленка, І.Котляревського, Панаса Мирного), Художній музей (галерея мистецтв) імені Миколи Ярошенка, бібліотека-філіал № 11 ЦБС, Дитяча художня школа, Дитяча музична школа № 1 ім. П. Майбороди, Полтавський міський Будинок культури.

Цільові кошторисні призначення склали - 50000,00 грн.

З метою вивчення питань та підготовки обґрунтованих рішень була забезпечена діяльність комісії з питань найменування та перейменування елементів міського середовища та інфраструктури, увічнення пам'яті осіб та подій. Протягом 2015 року організовано та проведено **3 засідання**, на яких розглянуто 15 звернень як фізичних, так і юридичних осіб.

В рамках заходів галузевої програми поновлена **охоронна дошка: монумент «Слави»** (пам'ятка монументального мистецтва національного значення, охоронний номер 160010-Н) та виготовлені дві **меморіальні дошки**:

- захиснику Вітчизни у Другій світовій війні, Герою Радянського Союзу, уродженцю м. Полтава **Якушеву** Анатолію Івановичу;
- видатному історику, державному та політичному діячу поч. ХХ ст. **Грушевському** Михайлу Сергійовичу.

На виконання п. 17 Міської програми з охорони культурної спадщини та збереження історичного середовища міста Полтава на 2013-2017 року управління культури виконавчого комітету Полтавської міської ради, як орган охорони культурної спадщини, брало участь у роботі:

- семінару-наради «Безпека музейних колекцій і культурної спадщини в надзвичайних ситуаціях» (м. Полтава, 21 травня 2015 року);
- навчання з підвищення кваліфікації директорів літературно-меморіальних музеїв (Літературно-меморіальний музей Леся Українки (с. Колодяжне, Волинської області), 29.06-04.07.2015 року).

На відповідні заходи були виділені та освоєні протягом 2015 року кошторисні призначення у розмірі 118.740,00 грн.